

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура

Затверджено
На засіданні кафедри перекладознавства
і контрастивної лінгвістики
імені Григорія Кочура
факультету іноземних мов
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Завідувач кафедри

д-р. філол. наук Оксана ДЗЕРА

Силабус
навчальної дисципліни вільного вибору
«МЕТОДИ ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»,
що викладається в межах
ОПП «ПРЕКЛАД (АНГЛІЙСЬКА ТА ДРУГА ІНОЗЕМНІ МОВИ)»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів
зі спеціальності 035 Філологія
за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська

Львів 2023

Назва дисципліни	Методи перекладознавчих досліджень
Адреса викладання дисципліни	Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет іноземних мов Кафедра перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	03 Гуманітарні науки 035 Філологія спеціалізація 035.041 – Германські мови та літератури (переклад – включно), перша – англійська
Викладачі дисципліни	Дзера Оксана Василівна, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри перекладознавства і контрастивної лінгвістики імені Григорія Кочура
Контактна інформація викладачів	oksana.dzera@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Zoom, Microsoft Teams або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту, вайбер або телеграм викладача.
Сторінка курсу	https://lingua.lnu.edu.ua/en/
Інформація про дисципліну	Курс є завершальним оглядом теоретичних та методологічних підходів до перекладу та орієнтований на підготовку студентів до написання магістерської наукової роботи. Пропонується опис структури і наповнення дипломної роботи магістерського рівня, окреслюються особливості мети і завдань, об'єкта і предмета та методології і методів дослідження. Поглиблено вивчається застосування загальних і спеціальних методів дослідження у науковій роботі, присвяченій питанням перекладознавства і контрастивної лінгвістики.
Коротка анотація дисципліни	Дисципліна «Методологічні проблеми перекладу» є вибірковою дисципліною в межах освітньої програми «Переклад (англійська та друга іноземні мови)», яка викладається в 2 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі дисципліни	Метою вивчення вибіркової дисципліни «Методологічні проблеми перекладу» є забезпечити студентів теоретичним підґрунтям, необхідним для розв'язання прикладних перекладацьких завдань; розвинути перекладознавчу метамову; випрацювати навички перекладознавчого аналізу різножанрових текстів. Окремою метою курсу є підготувати студентів до написання дипломної роботи.
Література для вивчення дисципліни	1. Основна література: 1. Dzera O., Hrabovetska O., Naniak Y., Odrekhivska I. Lviv School of Translation Studies. <i>Іноземна філологія Укр. наук. зб.</i> Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2022. С. Вип. 135. С. 69-88. 2. Kosiv H. How to write a Research Paper. A manual for students. Львів: Колесо, 2011. 3. Sukhorolska S., Fedorchenko O. Methods of Linguistic Analysis. For students and researchers. Lviv: Lviv Ivan Franko National University Publishing Centre, 2006. 4. Swales J., Feak C. English in Today's Research World: A Writing Guide. Ann Arbor: University of Michigan Press, 2000. 5. Yakhontova T. English academic writing. For students and Researchers. Львів: ПАІС, 2003. 6. Munday J. Introducing Translation Studies. Theories and Applications. London; New York: Routledge, 2001. 222 p. 7. Шмігер Т. Перекладознавчий аналіз – теоретичні і прикладні аспекти: давня

	література сучасними українською та англійською мовами. Монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 510 с. Додаткова література: 1. Богдан С. Методи і методика лінгвостилістичних досліджень : методичні рекомендації для слухачів і керівників секції української мови. Луцьк, 2011. 2. Дзера О. Становлення перекладознавчого аналізу на теренах Західної України (від Івана Франка до Михайла Рудницького). <i>Вісник Львівського університету. Серія філологічна. Франкознавство</i>. Львів: Вид-во Львів. нац. ун-ту імені І. Франка, 2013. Вип. 58. С. 232–240. 3. Berman A. <i>Toward a Translation Criticism</i>: John Donne, ed. and trans. Françoise Massardier-Kennedy. Kent: Kent State University Press, 2009. 4. Clough P, Nutbrown C. <i>A Students' Guide to Methodology</i>. London: SAGE Publ., 2012. 5. Kothary C.R. <i>Research Methodology: Methods and Techniques</i>. New Age International Publ., 2004. 6. House J. <i>Translation Quality Assessment: Past and Present</i>. NY: Routledge, 2015. 7. Kuhiwczak P., Littau T. <i>A Companion to Translation Studies</i>. Clevedon: Multilingual Matters Ltd, 2007. 182 p. 8. Panday P., Panday M. <i>Research Methodology: Tools and Techniques</i>. Romania: BRIDGE CENTER, 2015. 9. Nord C. <i>Text Analysis in Translation. Theory, Method, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis</i>. Translated from the German by Christiane Nord and Penelope Sparrow. Amsterdam/Atlanta GA, Rodopi, 1991.
Обсяг курсу	32 годин аудиторних занять. З них 16 годин лекцій, 16 годин практичних занять та 40 годин самостійної роботи
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : Знати – оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного тексту певного жанру або мультимедійного продукту; – структурні елементи дипломної роботи магістерського рівня та методи дослідження (загальні й спеціальні, зокрема перекладознавчо-орієнтовані); – як застосовувати спеціалізовані навички доперекладацького аналізу текстів різних стилів і жанрів, письмового та усного перекладу різних видів, а також застосування та розробки моделей забезпечення і перевірки якості перекладного продукту, у тому числі за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. Вміти – оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення; – аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці загалом і перекладознавстві зокрема; – характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; – здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів,

	формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; – збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів.
Ключові слова	моделі перекладу, перекладацькі стратегії і тактики, норми перекладу, жанр наукового дослідження, метрологія і методика дослідження, загальнонаукові і спеціальні методи дослідження, об'єкт і предмет дослідження; доперекладознавчий і перекладознавчий аналіз.
Формат курсу	Очний
	Проведення лекцій, практичних занять та консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Див. СХЕМА КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Модульний тест проводиться в кінці семестру. Залік акумулятивний.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з таких дисциплін як «вступ до мовознавства», «вступ до літературознавства», «теорія перекладу», «стилістика», достатніх для сприйняття категоріального апарату перекладознавства як міждисциплінарної науки.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Під час викладання курсу використовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Серед словесних методів чільне місце займає <i>лекція</i> , обов'язково з мультимедійним супроводом (презентацією Power Point). Під час лекції частково і на практичному занятті застосовується метод <i>дискусії</i> , а також <i>інструктажу</i> щодо виконання практичних завдань, презентацій та їх оцінювання. Навчально-пізнавальну діяльність студентів регулюють наступні методи: <i>пояснювально-ілюстративний</i> , <i>репродуктивний</i> (спрямований на уміння застосовувати знання за зразком; <i>проблемного виконання</i> (студенти стежать за ходом вирішення проблеми викладачем); <i>евристичний</i> (студенти поетапно вирішують проблему під керівництвом викладача) та <i>дослідницький</i> (студенти вирішують поставлену викладачем проблему самостійно). Відповідно поєднуємо <i>пояснювально-спонукальний метод викладання</i> і <i>частково-пошуковий метод учіння</i> , коли частина матеріалу подається у готовому вигляді, а частина – через постановку проблемних завдань, які учні виконують самостійно.
Необхідне обладнання	Проектор, навушники, програмне забезпечення, інтерактивна дошка.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються протягом семестру акумулятивно за наступним співвідношенням: • практичні: 50% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 • контрольні заміри (проект): 50 % семестрової оцінки; максимальна кількість балів 50 Підсумкова максимальна кількість балів 100 Письмові роботи: Студенти виконують декілька видів письмових робіт (проект, модульний тест). Академічна доброчесність: Проекти студентів мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела,

	фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману. Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих. Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового проєкту. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін. Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.
Підсумковий проєкт.	Представлення вступу, методологічного підрозділу і зразку аналізу до дипломної роботи.
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.

Схема курсу.

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття)	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання год	Термін виконання
1-2	Тема 1. Жанр наукового дослідження. 1. Дослідження як процес: етапи. 2. Мета і завдання, об'єкт і предмет дослідження. 3. Типи дослідження. 4. Підготовка до написання наукової роботи.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Копистянська Н. Жанр, Жанрова система у просторі літературознавства. Монографія. Львів: "ПАІС", 2005, 368 с. 2. Biel L. Genre analysis and translation. The Routledge Handbook of Translation Studies and Linguistics, 2018. 3. Panday P., Panday M. Research Methodology: Tools and Techniques. Romania: BRIDGE CENTER, 2015.	6 год	2 тижні
3-4	Тема 2. Модель вступу до наукового дослідження за Дж. Свейлзом. 1. Перший етап: встановлення території. 2. Другий етап: визначення ніші. 3. Третій етап: зайняти нішу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Swales E., Feak Ch. Academic writing for graduate students. Essential tasks and skills. The University of Michigan Press, 2017. 2. Clough P, Nutbrown C. A student's guide to methodology. LA: SAGE, 2012.	6 год	2 тижні
5-6	Тема 3. «Малі» жанри академічного письма. 1. Висновки до наукової роботи. 2. Анотація. 3. Резюме.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Kosiv H. How to write a Research Paper. A manual for students. Львів: Колесо, 2011. 2. Yakhontova T. English academic writing. For students and Researchers. Львів: ПАІС, 2003.	6 год	2 тижні
7-8	Тема 4. Теоретичний розділ наукової роботи. 1. Збір джерел. 2. Формулювання гіпотези. 3. Структура розділу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Kosiv H. How to write a Research Paper. A manual for students. Львів: Колесо, 2011. 2. Yakhontova T. English academic writing. For students and Researchers. Львів: ПАІС, 2003.	6 год	2 тижні

9-10	Тема 5. Методологія і методи дослідження. 1. Поняття методології і методу. 2. Загальні і спеціальні методи дослідження. 3. Підготовка методологічного підрозділу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Kothary C. R. Research methodology. Methods and techniques. New Age International Lmt, Publishers, 2004. 2. Богдан С. Методи і методика лінгвістичних досліджень. Луцьк: 2011. 28 с. 3. Panday P., Panday M. Research Methodology: Tools and Techniques. Romania: BRIDGE CENTER, 2015.	7 год	2 тижні
11-12	Тема 6. Загальні методи дослідження. Методи лінгвістичного аналізу (Ч. 1). 1. Застосування загальних методів у доперекладознавчому підрозділі практичного розділу. 2. Застосування загальних методів у доперекладознавчому підрозділі практичного розділу. 3. Контекстуальний аналіз і типи контексту. 4. Дистрибутивний аналіз і компонентний аналіз. 5. Дискриптивний аналіз.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Kuhiwczak P., Littau T. A Companion to Translation Studies. Clevendon: Multilingual Matters Ltd, 2007. 2. Богдан С. Методи і методика лінгвістичних досліджень. Луцьк: 2011. 28 с. 3. Sukhorolska S., Fedorchenko O. Methods of Linguistic Analysis. For students and researchers. Lviv: Lviv Ivan Franko National University Publishing Centre, 2006.	6 год	2 тижні
13-14	Тема 7. Методи лінгвістичного аналізу (Ч.2). 1. Концептуальний аналіз. 2. Контрастивний метод дослідження. 3. Компаративний перекладознавчий аналіз. 4. Фреймовий аналіз.	Аналіз.	1. Богдан С. Методи і методика лінгвістичних досліджень. Луцьк: 2011. 28 с. 2. Sukhorolska S., Fedorchenko O. Methods of Linguistic Analysis. For students and researchers. Lviv: Lviv Ivan Franko National University Publishing Centre, 2006. 3. Lakoff G., Johnson M. Metaphors We Live by. – Chicago: the Univ. Of Chicago, 1980. – 242 p. 4. Kussmaul P. Training the Translator. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publ. Company, 1995. 177 p.	6 год	2 тижні
15-16	Тема 8. Критика перекладу: методи дослідження. 1. Критика перекладу Антуана Бермана. 2. Модель оцінювання якості перекладу Джуліан Гауз. 3. Текстовий аналіз перекладу Крістіан Норд. 4. Перекладознавчий аналіз у парадигмі соціології перекладу.	Лекція, практичне заняття, самостійна робота	1. Moving Boundaries of Translation / ed. by H. V. Dam, M. N. Brogger, K.K. Zethsen. – London & New York: Routledge, 2019. – 238 p. 2. Kuhiwczak P., Littau T. A Companion to Translation Studies. Clevendon: Multilingual Matters Ltd, 2007. 3. Коломієць Л. Концептуально-методологічні засади українського поетичного перекладу: монографія. К.: ВПЦ Київський університет, 2004. 522 с. 4. Berman A. Toward a Translation Criticism: John Donne, ed. and trans. Françoise Massardier- Kennedy. Kent: Kent State University Press, 20092. 5. House J. Translation Quality Assessment: Past and Present. NY: Routledge, 2015. 6. Nord C. Text Analysis in Translation. Theory, Method, and Didactic Application of a Model for Translation-Oriented Text Analysis. Translated from the German by Christiane Nord and Penelope Sparrow. Amsterdam/Atlanta GA, Rodopi, 1991. 7. Constructing a Sociology of Translation / ed. by M. Wolf & A. Fukari. Amsterdam, Philadelphia: John Benjamins Publ. House, 2007. 8. Шмігер Т. Перекладознавчий аналіз – теоретичні і прикладні аспекти: давня література сучасними українською та англійською мовами. Монографія. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2018. 510 с.	6 год	2 тижні